

# Honderd jaar historie

**In 1904 ging pater Quintilian Borren op zoek naar een nieuwe plek voor de paters Franciscanen.** De keuze viel op Vlodrop-Station waar klooster St. Ludwig verrees. In 1909 werd het klooster officieel in gebruik genomen. Wat volgde is een, achteraf gezien, rijke historie.

door **Remco Koumans**

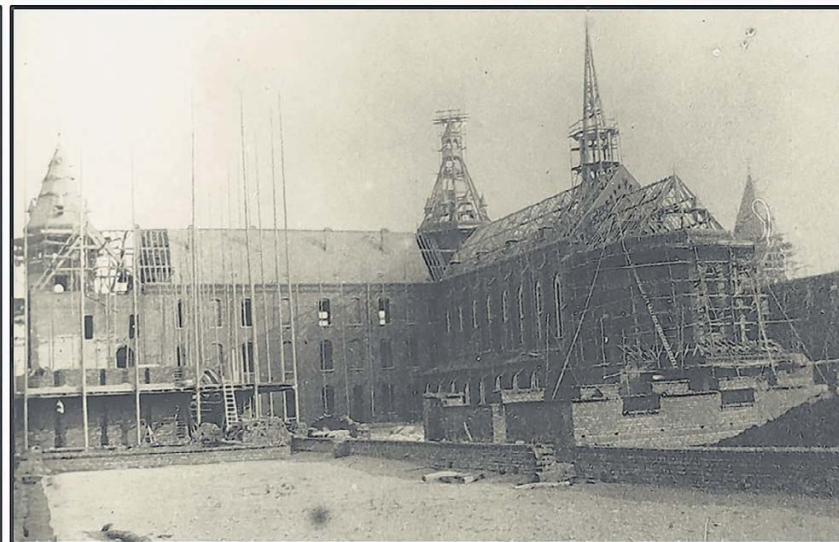
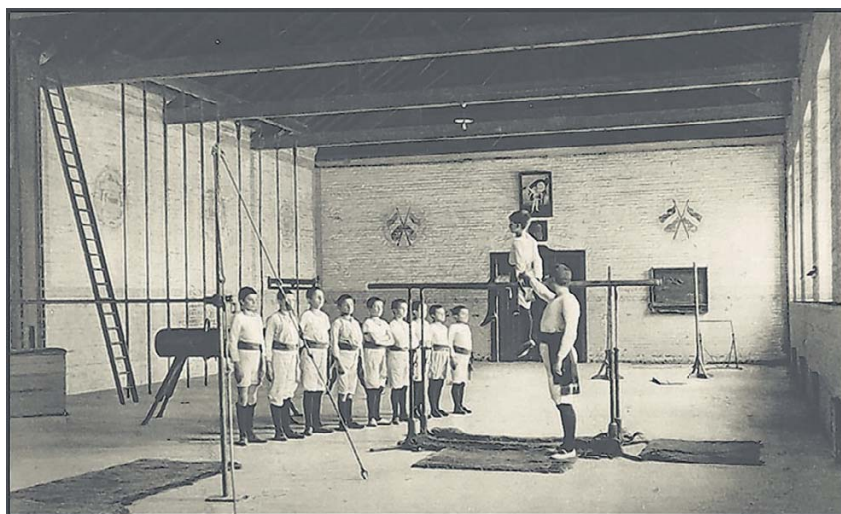
**V**andaag de dag wordt klooster St. Ludwig in Vlodrop vooral geassocieerd met de Maharishi-beweging en het daarbij behorende geschil met betrekking tot de sloop van het gebouw (zie kader). Wat er zich in de decennia daarvoor afspeelde in en om het klooster wil dan wel eens worden verge-

ten. „Eine schöne zeit”. Het is het eerste wat in het hoofd van de Duitser Theo Scheres (49) opkomt als hij terugdenkt aan zijn tijd op college St. Ludwig in Vlodrop. Hij behoorde in 1979 tot de laatste klas studenten die aan het college van het klooster hun diploma behaalden.

„De banden onderling waren erg goed. Er waren maar iets van tweehonderd leerlingen, dus de sfeer was knus. Niet zo onpersoonlijk als bij scholen waar 1500 leerlingen op zaten. Daarnaast konden de paters goed met de leerlingen opschieten en omgekeerd. Dat wilde overigens niet zeggen dat alles zo maar kon. Als je iets deed wat niet mocht, kon het zomaar zijn dat je drie maanden lang mee mocht draaien in het onderhouden van de grond rondom het klooster.”

Op het moment dat Scheres in 1971 de schoolbanken van het klooster inschuift is al duidelijk dat het voor de paters steeds lastiger wordt om op het grote complex te kunnen blijven, weet Coen Thevissen van heemkundevereniging Roerstreek. Hij werkt op dit moment aan een expositie over het klooster, die vanaf 4 oktober te zien is in het museum van de heemkundevereniging in Sint Odiliënberg.

„Medio jaren zestig werd duidelijk dat wegens een gebrek aan roepingen het onderhoud voor klooster en school steeds lastiger werd”, vertelt Thevissen. „Men besloot om ook leerlingen van buiten, zogenaamde externen, toe te staan, maar ook dat bleek niet de oplossing. Daarnaast kwamen er meer docenten in loondienst en die moesten



Het leven in het klooster in beeld. De turnhal (linksboven), de leeszaal (rechts-

boven), de bouw in 1907 (rechtsonder) en het studielokaal (links beneden). foto's Heemkundevereniging Roerstreek

betaald worden. Dat viel op een gegeven moment niet meer te bekostigen. Toen besloten de paters te vertrekken.” De paters lieten bij dat vertrek een rijke historie achter. Het was pater Quintilian Borren (foto onder) die in 1904 Vlodrop-Station uitkoos als plek voor een nieuw klooster. Het onderkomen van de Duitse paters Franciscanen in het Gelderse Harreveld werd te klein en Borren werd op pad gestuurd om op zoek te gaan naar een droog en landelijk gebied, dat goed bereikbaar was.



„Dat betekende in die tijd dat het dicht bij een spoorlijn moest liggen. Want daar waar een spoorlijn was, was ook een brievenbus. Communiceren deed je in die tijd voorname-

lijk per post. En hoewel veel mensen denken dat de keuze op Vlodrop-Station viel vanwege het station daar, ben ik van mening dat vooral de nabijheid van het Duitse Dalheim en bijbehorend station, een doorslaggevende rol speelde”, vertelt Thevissen.

In 1909 was de bouw van het klooster onder leiding van Borren afgerond en werd het gebouw in gebruik genomen. Paters en broeders waren grotendeels zelfvoorzienend. Een band met het dorp Vlodrop was er nauwelijks. Thevissen: „Het was toch een Duitse school die, vanwege de *Kulturkampf* van keizer Von Bismarck, in Nederland stond, maar die op Duitsland gericht was. Alleen met kerst en op zondagen zat de kerk ook vol met Nederlanders. Daarbuiten was er weinig contact. Ik heb in een artikel wel eens gelezen dat een pater toefgaf weinig te weten van het leven in de regio.” Behalve het gebouw hadden de paters en de studenten in de jaren twintig ook eigenhandig een roeivijver uitgegraven. Ook het traject voor een smalspoorlijntje werd eigenhandig aangelegd. Via dat spoorlijntje konden onder andere kolen makkelijker naar het klooster gebracht worden.

In de jaren tot aan de Tweede Wereldoorlog zaten er jaarlijks ruim tweehonderd leerlingen op het internaat. In de oorlog zelf bood het klooster onderdak aan duizenden

mensen. Of het nu mensen waren die het klooster opzochten om te ontkomen aan razzia's van de Duitsers of Russische dwangarbeiders die tankgrachten moesten graven als verdedigingslinie voor de Duitsers.

„Tijdens de oorlog zaten er geen scholieren meer in het klooster. Alleen maar gevolg van het feit dat de Duitse overheid St. Ludwig niet meer erkende als Duitse school. In de oorlog kregen de paters een gedeelte van het complex terug, de rest werd in beslag genomen door het Duitse leger. Gelet op de vele mensen die er in de oorlog waren en ook vanwege gevechten, was de staat van het klooster direct na de

oorlog slecht te noemen”, legt Thevissen uit.

Pas in 1950 kregen de paters van de Nederlandse overheid weer toestemming om les te gaan geven in het klooster. Dat lesgeven duurde dus tot 1979. In dat jaar waren er nog 34 broeders en paters overgebleven. De Nederlandse overheid kocht het gebouw van de paters, die zelf op kleinere schaal in Duitsland verder gingen. Het was in eerste instantie de bedoeling om de opleiding van de mobiele eenheid in het klooster te vestigen. Maar dat bleek onrendabel en verder dan een plan kwam het nooit. Het was uiteindelijk de Maharishi-beweging die het klooster en een gedeelte

van de gronden kocht. De rest van de grond ging naar Staatsbosbeheer. „Terugdenkend aan mijn tijd daar kan ik niets anders zeggen dan dat het heel bijzonder was. De school stond ook goed aangeschreven en als men bij mij in het dorp hoorde dat ik op St. Ludwig zat, hoorde men dat toch wel met verwondering aan”, vertelt Theo Scheres. Hij organiseerde onlangs nog een reünie voor zijn oud-klasgenoten. Daarbij werd er ook gesproken over de huidige staat van het gebouw. „Het is jammer hoe het er nu bij ligt. Maar we hebben er veel herinneringen aan overgehouden. Daar doet de staat van het klooster niets aan af.”